

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Dolování dat

Úvodní informace a požadavky na absolvování

Jan Górecki

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

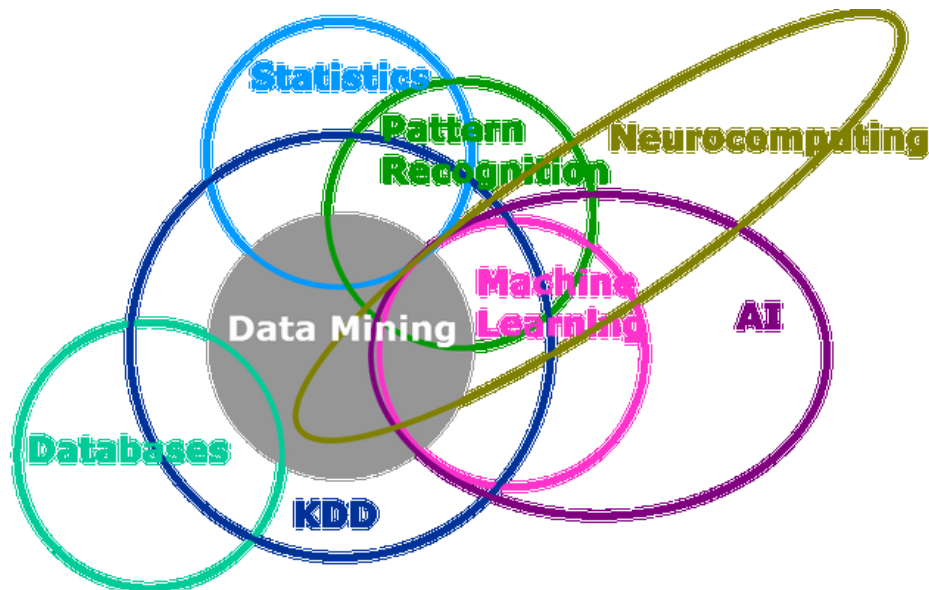
Dolování dat (Data mining)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Non-trivial process of identifying valid, novel, potentially useful and ultimately understandable patterns from data (Fayyad a kol., 1996)

The Rise of Deep Learning

'Deep Voice' Software Can Clone Anyone's Voice With Just 3.7 Seconds of Audio

Using snippets of voices, Baidu's 'Deep Voice' can generate new speech, accents, and tones.

with DEEPMIND STARCRIFT TRIUMPH FOR

Let There Be Sight: How Deep Learning Is Helping the Blind 'See'

Technology outpacing security measures

Facial Recognition | Features and Interviews

AI beats docs in cancer spotting

A new study provides a fresh example of machine learning as an important diagnostic tool. Paul Binger reports.

AI Can Help In Predicting Cryptocurrency Value

'Creative' AlphaZero leads way for chess computers and, maybe, science

Former chess world champion Garry Kasparov likes what he has to say about a computer that could be used to find cures for diseases

How an A.I. 'Cat-and-Mouse Game' Generates Believable Fake Photos

By CADE METZ and KEITH HOLENBERG - JAN. 2, 2018

AI: Faked Data

Human faces show how far AI image generation has come in just four years

People on the right aren't real: they're the product of machine learning

Stock Predictions Based On AI: Is the Market Truly Predictable?

Neural networks everywhere

New chip reduces neural networks' power consumption by up to 95 percent, making them practical for battery-powered devices.

DeepMind, Google - Boston - Comment by Kerry Walker - Digital Reporter - @RandPhugase

After Millions of Trials, These Simulated Humans Learned to Do Perfect Backflips and Cartwheels

George Drachler - MIT News Office - FEBRUARY 2, 2018

Researchers introduce a deep learning method that converts mono audio recordings into 3D sounds using video scenes

Automation And Algorithms: De-Risking Manufacturing With Artificial Intelligence

Sarah Goehke - Contributor - Manufacturing - 1 item in the Industrialization of additive manufacturing

TWEET THIS The two key applications of AI in manufacturing are pricing and manufacturability feedback

Complex of bacteria-infecting viral proteins modeled in CASP-13. The complex consists of 10 proteins that were modeled individually. PROTEIN DATA BANK

Google's DeepMind acs protein folding

By Robert F. Service | Dec. 6, 2018, 12:05 PM

Dolování dat:

- **Prezenční forma: 13 přednášek a 12 seminářů,**
  - **Kombinovaná forma: 3 přednášky**
  - **zakončena zkouškou**
-

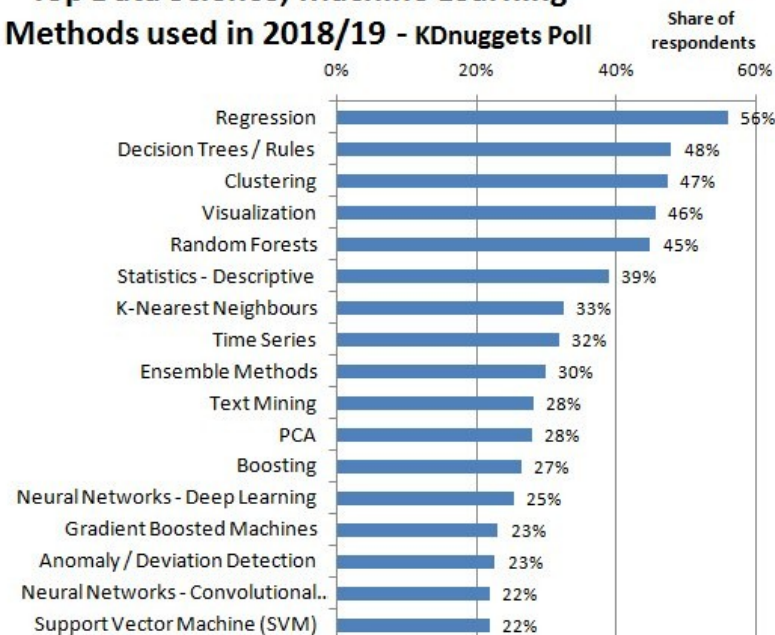
Stručná anotace předmětu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Proces dolování dat**
Dolování dat, úlohy dolování dat, metodiky pro dolování dat
- **Statistika v kontextu dolování dat**
Kontingenční tabulky, regresní analýza, diskriminační analýza, shluková analýza
- **Strojové učení**
Základní pojmy, principy strojového učení, typy strojového učení, formy strojového učení, trénovací data, atributy, chybová funkce
- **Metody dolování dat**
Rozhodovací stromy, Rozhodovací pravidla, Neuronové sítě, Genetické algoritmy, bayesovské metody, metody založené na analogii
- **Evaluace modelů**
kritéria, deskriptivní úlohy, klasifikační úlohy, vizualizace modelů, vizualizace klasifikací, porovnávání modelů, volba nejvhodnějšího algoritmu, kombinování modelů
- **Předzpracování dat**
Příprava dat, strukturovaná data, více vzájemně propojených tabulek, odvozené atributy, příliš mnoho objektů, příliš mnoho atributů, numerické atributy, kategoriální atributy, chybějící hodnoty

**Top Data Science, Machine Learning
Methods used in 2018/19 - KDnuggets Poll**

Požadavky na absolvování předmětu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **docházka na semináře min. 60% (10 % hodnocení),**
- **zpracování seminární práce (30% hodnocení),**
  - Analýza vybraných dat dle metodiky CRISP-DM pomocí metod dolování dat (alespoň 5 metod celkově, z nichž alespoň 2 statistické a alespoň 3 ze strojového učení)
- **zkouška (60% hodnocení)**

Celkem maximum: 100

Požadované minimum: 60

- **Veškeré elektronické materiály je možné nalézt na školní síti: L:\gorecki\public\NPDOD-NKDOD \ (přes <https://raimundo.opf.slu.cz/NetStorage/> popř. files.opf.slu.cz)**
-

Povinná:

- BERKA, P. a GÓRECKI, J., 2017. *Dolování dat*. Skripta SU OPF, Karviná.
- BERKA, P., 2003. *Dobývání znalostí z databází*. Praha: Academia. ISBN 80-200-1062-9.

Doporučená:

- CLARK, B., E. FOKOUE a H. H. ZHANG, 2009. *Principles and theory for data mining and machine learning*. New York: Springer. ISBN 978-0-387-98134-5.
  - MURPHY, K. P., 2012. *Machine learning: A probabilistic perspective*. London, England: The MIT Press. ISBN 978-0-262-01802-9.
-

Software

- **MATLAB**

- Statistics and Machine Learning Toolbox
- <https://www.mathworks.com/solutions/data-science.html>
- trial verze z mathworks.com
- Octave – free verze MATLABu

- **Python**

- **R**

- **RapidMiner**

- **Nejlépe vlastní**
  - **UC Irvine Machine Learning Repository**
<https://archive.ics.uci.edu/ml/index.php>
  - **Kaggle: Your Home for Data Science**
<https://www.kaggle.com/>
  - **KEEL - dataset repository**
<http://www.keel.es/datasets.php>
-

Kontakty

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Ing. Jan Górecki, Ph.D.

gorecki@opf.slu.cz

A407

- **konzultace po domluvě emailem**

Sekretariát Katedry informatiky a matematiky

A402

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Dolování dat

Dolování dat

Jan Górecki

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Definice ...
- Historie ...
- Úlohy ...
- Pohledy na ...
- Postupy (metodiky) ...
- Software pro ...
- Příklad ...

... Dolování dat

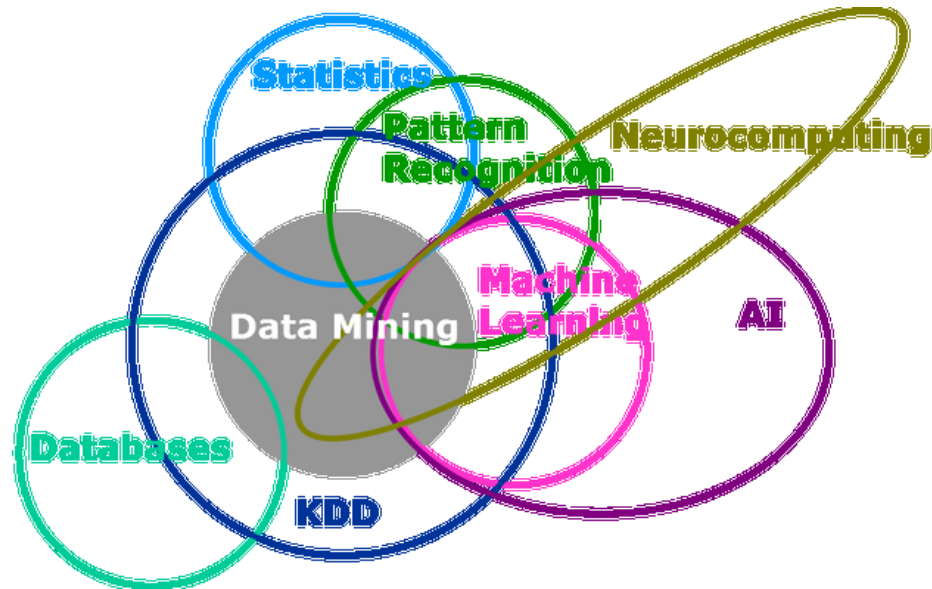
Dolování dat (Data mining)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Non-trivial process of identifying valid, novel, potentially useful and ultimately understandable patterns from data (Fayyad a kol., 1996)

Dolování dat

(Knowledge Discovery in Databases, Data Mining, ..., Knowledge Destilery, ...)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

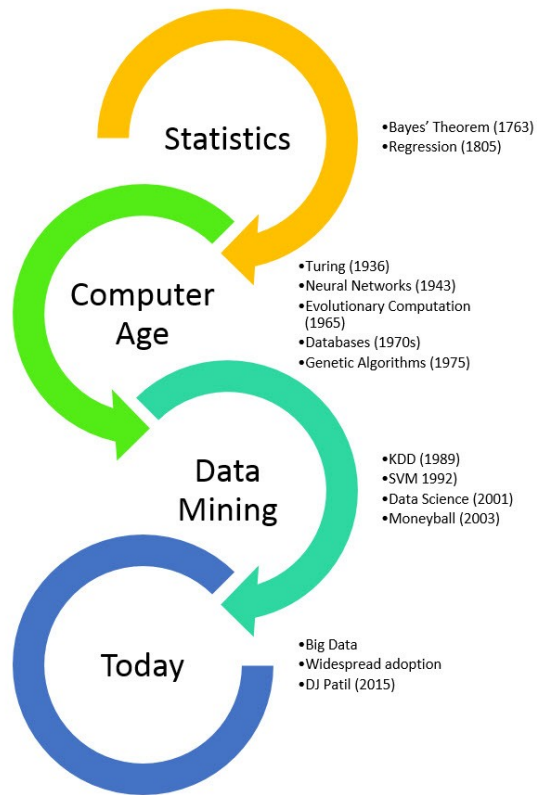
- Analysis of observational data sets to find unsuspected relationships and summarize data in novel ways that are both understandable and useful to the data owner (Hand, Manilla, Smyth, 2001)

Trocha historie

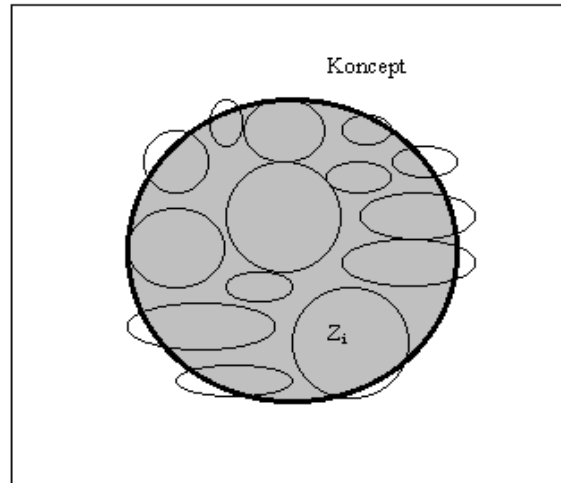
**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Data Mining

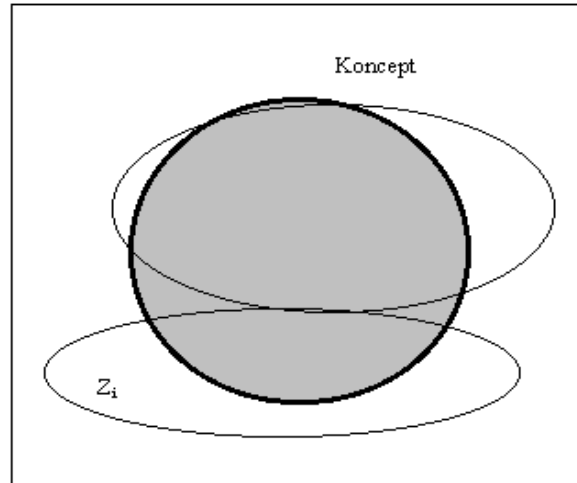

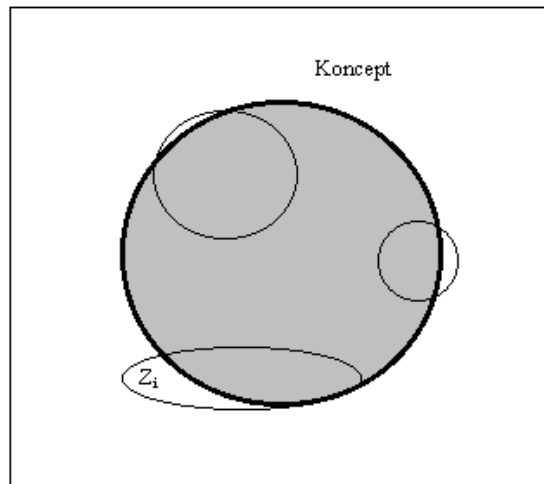
klasifikace/predikce: cílem je nalézt znalosti
použitelné pro klasifikaci nových případů

deskripce: cílem je nalézt dominantní strukturu
nebo vazby

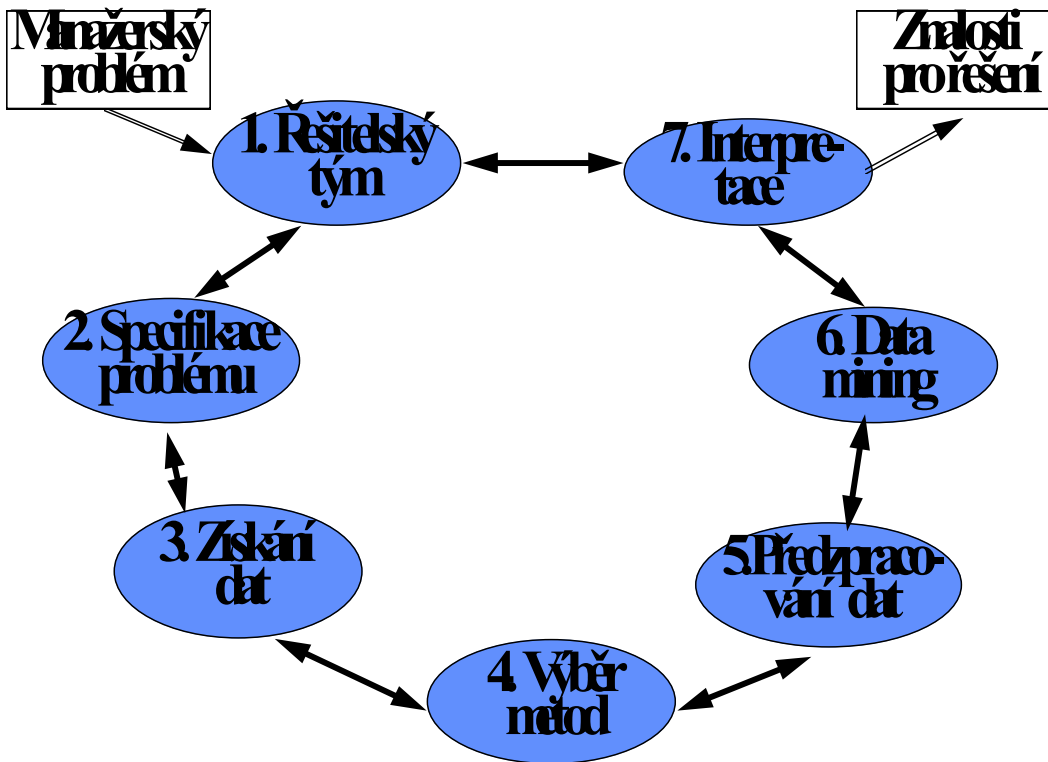
**hledání „nugetů“: cílem je nalézt dílčí
překvapivé znalosti**

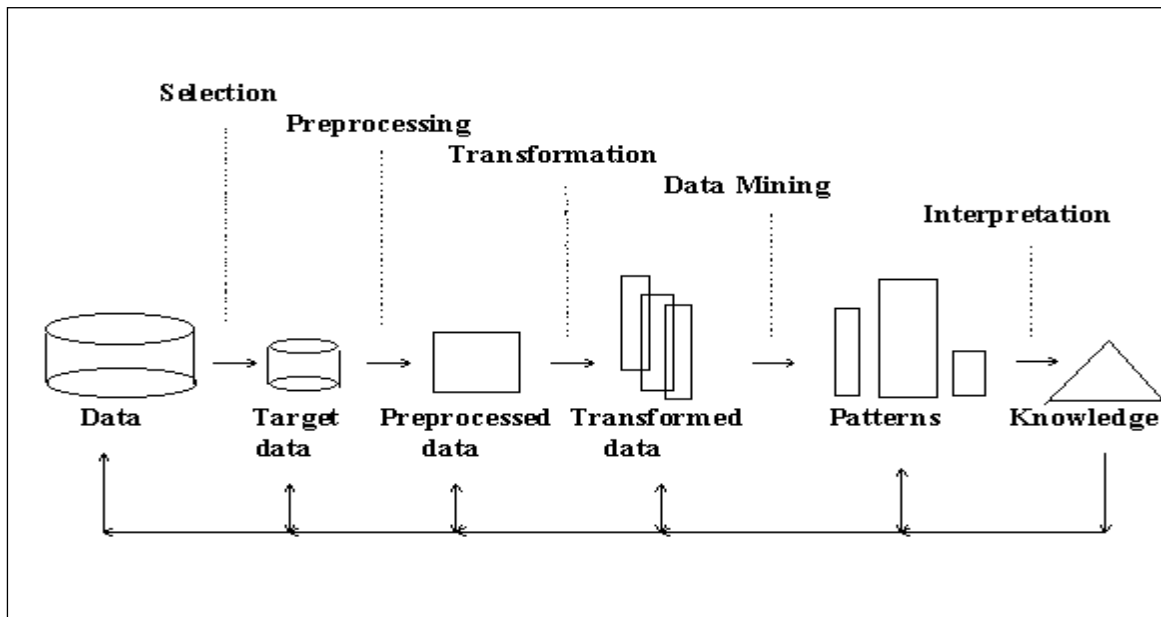
Manažerský pohled

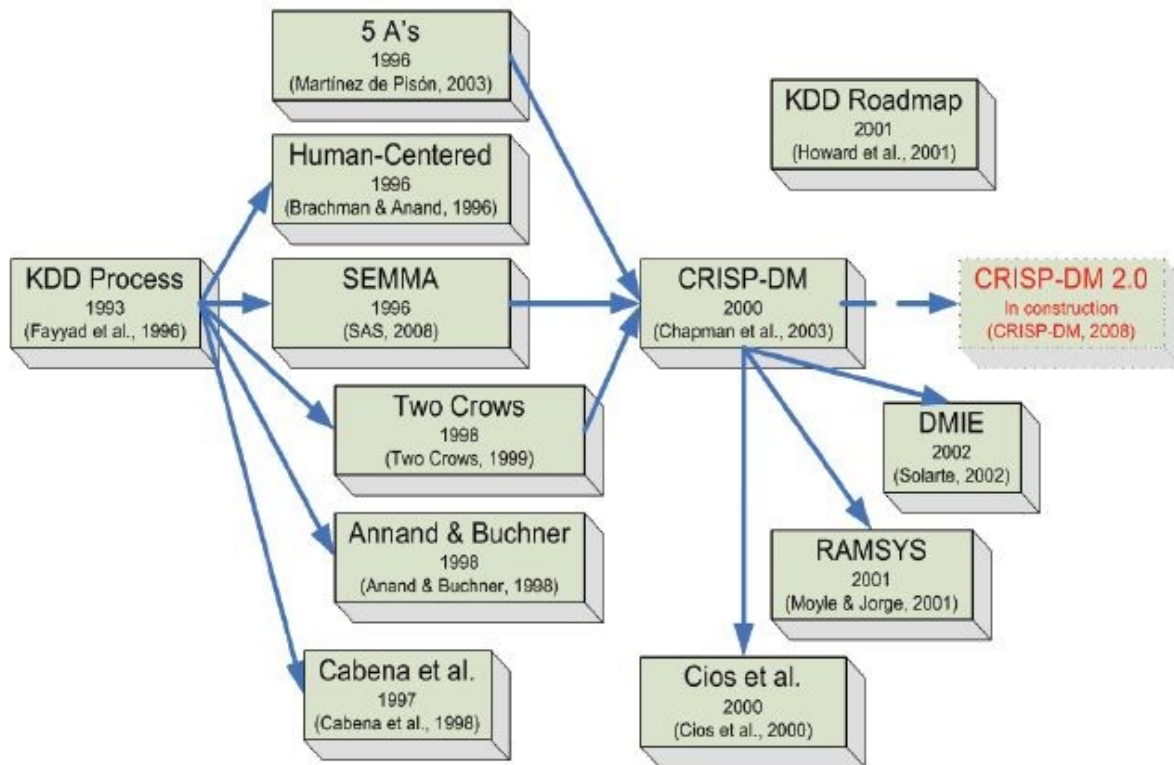
SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Pohled zpracování dat

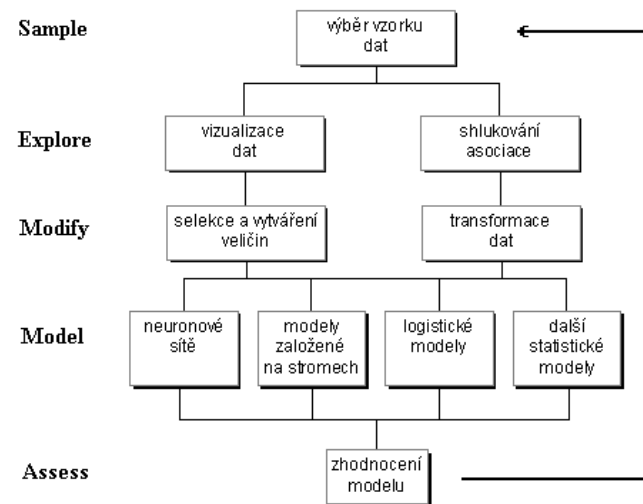
Standardy pro dobývání znalostí - Metodiky

(Marban a kol, 2009)

Navržená pro Enterprise Miner firmy SAS:

- **Sample** (vybrání vhodných objektů),
- **Explore** (vizuální explorace a redukce dat),
- **Modify** (seskupování objektů a hodnot atributů, datové transformace),
- **Model** (analýza dat: neuronové sítě, rozhodovací stromy, statistické techniky, asociace a shlukování),
- **Assess** (porovnání modelů a interpretace).

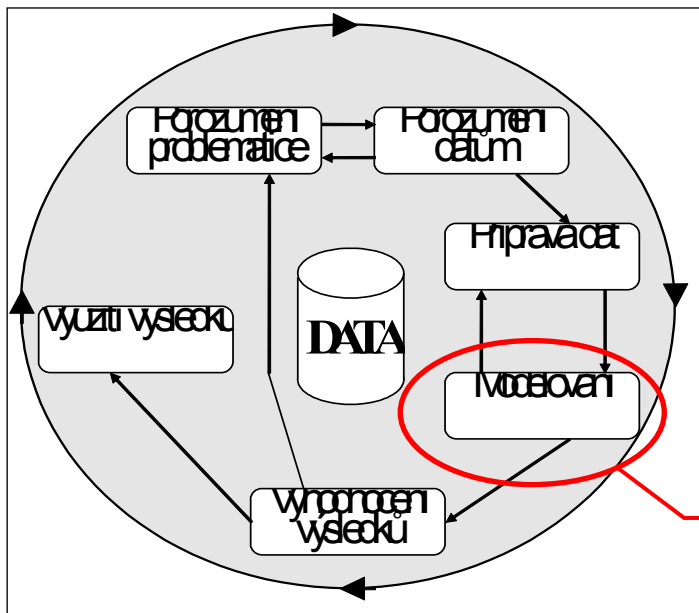

Metodika CRISP-DM

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

V současnosti de-facto standard podporovaný většinou systémů pro dobývání znalostí

Data Mining

Business Understanding	Data Understanding	Data Preparation	Modeling	Evaluation	Deployment
Determine Business Objectives Background Business Objectives Business Success Criteria Assess Situation Inventory of Resources Requirements, Assumptions, and Constraints Risks and Contingencies Terminology Costs and Benefits Determine Data Mining Goals Data Mining Goals Data Mining Success Criteria Produce Project Plan Project Plan Initial Assessment of Tools and Techniques	Collect Initial Data Initial Data Collection Report Describe Data Data Description Report Explore Data Data Exploration Report Verify Data Quality Data Quality Report	Data Set Data Set Description Select Data Rationale for Inclusion / Exclusion Clean Data Data Cleaning Report Construct Data Derived Attributes Generated Records Integrate Data Merged Data Format Data Reformatted Data	Select Modeling Technique Modeling Technique Modeling Assumptions Generate Test Design Test Design Build Model Parameter Settings Models Model Description Assess Model Model Assessment Revised Parameter Settings	Evaluate Results Assessment of Data Mining Results w.r.t. Business Success Criteria Approved Models Review Process Review of Process Determine Next Steps List of Possible Actions Decision	Plan Deployment Deployment Plan Plan Monitoring and Maintenance Monitoring and Maintenance Plan Produce Final Report Final Report Final Presentation Review Project Experience Documentation

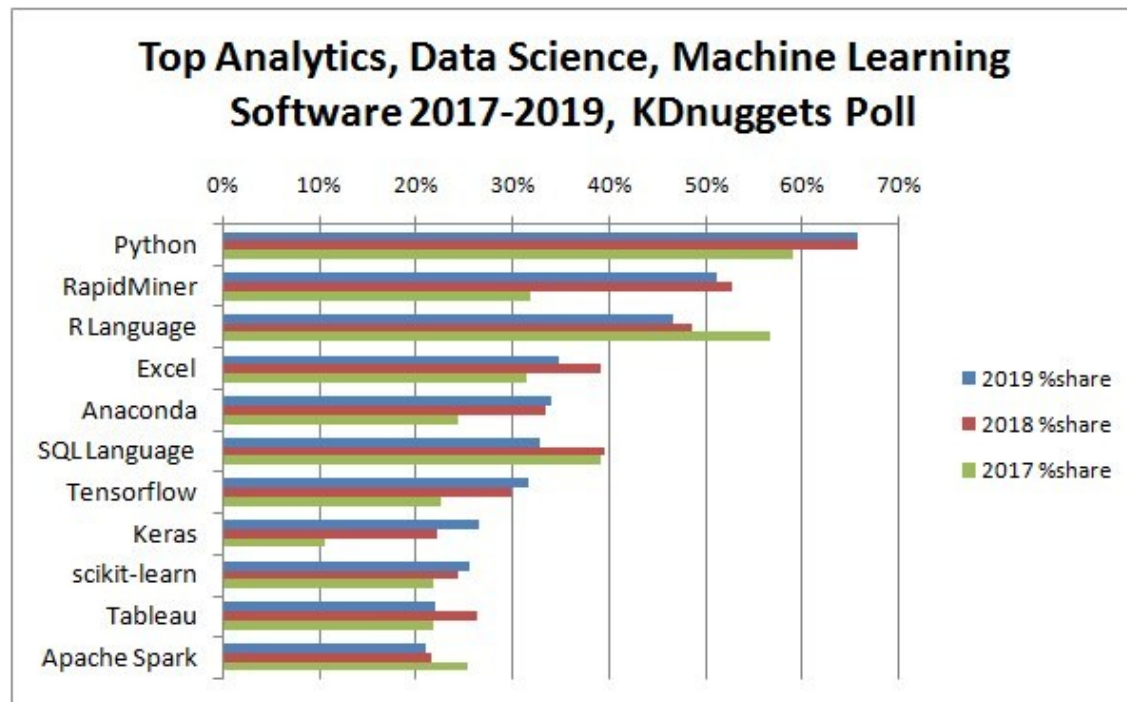

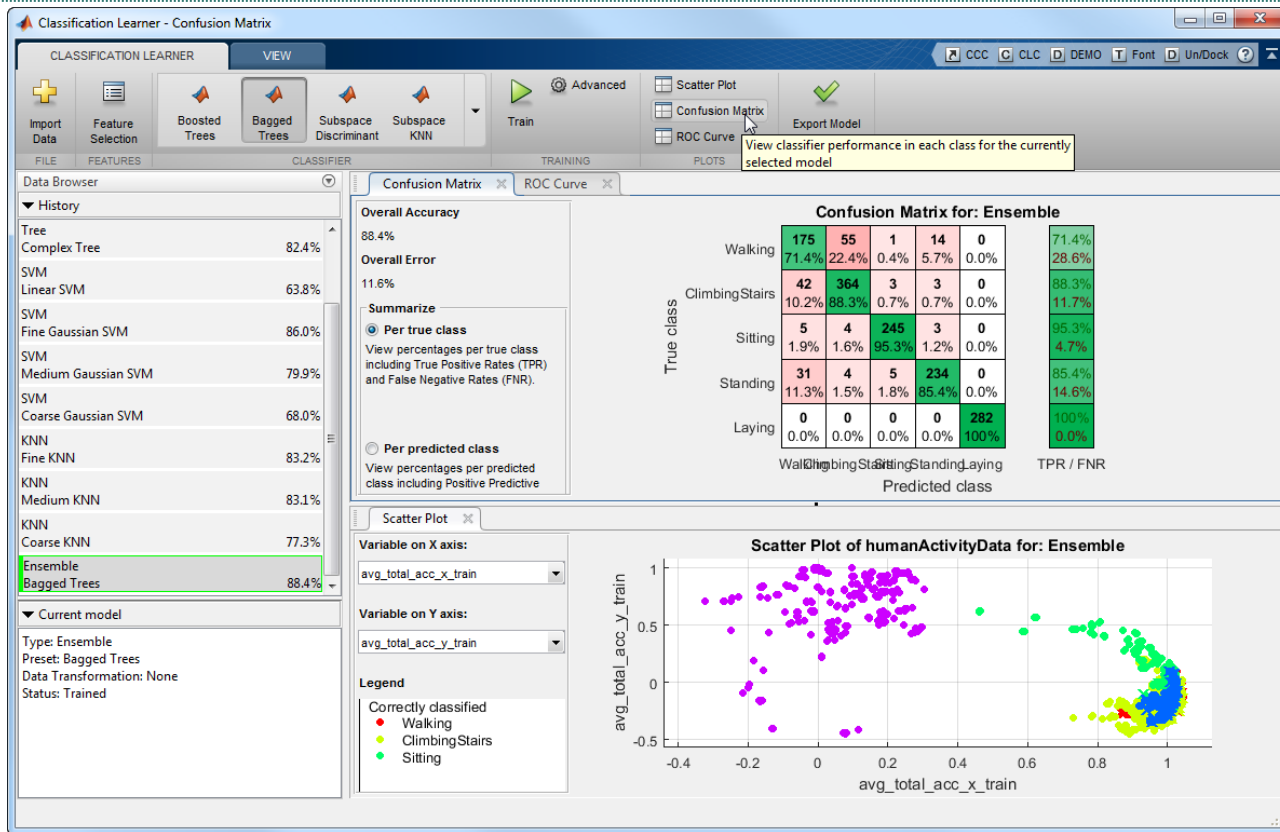
- pokrývají celý proces dobývání znalostí (od předzpracování po interpretaci),
  - nabízejí více algoritmů pro analýzu (než „jednoúčelové“ systémy strojového učení),
  - kladou důraz na vizualizaci (ve způsobu práce se systémem i při interpretaci výsledků).
-

Systemy pro dobývání znalostí z databází

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Rapid Miner

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

The screenshot displays the Rapid Miner software interface. The main window shows a workflow diagram with the following operators: Retrieve, Normalization, MissingValue..., LibSVM, Nominal2Bino..., and Nominal2Hum... The workflow starts with an input 'inp' leading to 'Retrieve', which outputs 'exa'. This connects to 'Normalization', which outputs 'exa' and 'tra'. 'tra' goes to 'LibSVM', which outputs 'mod' and 'exa'. 'exa' from 'Normalization' and 'exa' from 'LibSVM' go to 'MissingValue...', which outputs 'exa' and 'pre'. 'exa' from 'MissingValue...' goes to 'Nominal2Bino...', which outputs 'exa' and 'pre'. 'exa' from 'Nominal2Bino...' goes to 'Nominal2Hum...', which outputs 'exa' and 'pre'. The final output is 'res'.

On the left, the 'Samples' tree shows a list of datasets: Golf, Golf-Testset, Iris, Labor-Negotiations, Market-Data, Polynomial, Ripley-Set, Sonar, Transactions, and Weighting. The 'DB' section shows 'LaptopSMCOnderzoek (bokhove)'.

On the right, the 'Parameters' panel for 'LibSVM (Support Vector Machine (LibSVM))' shows the following settings:

- svm type: C-SVC
- kernel type: rbf
- gamma: 22644346174132
- C: 85795083818439
- epsilon: 0.0010
- calculate confidences

A warning message indicates '4 hidden expert parameters'.

At the bottom, the 'Problems' panel shows '2 potential problems':

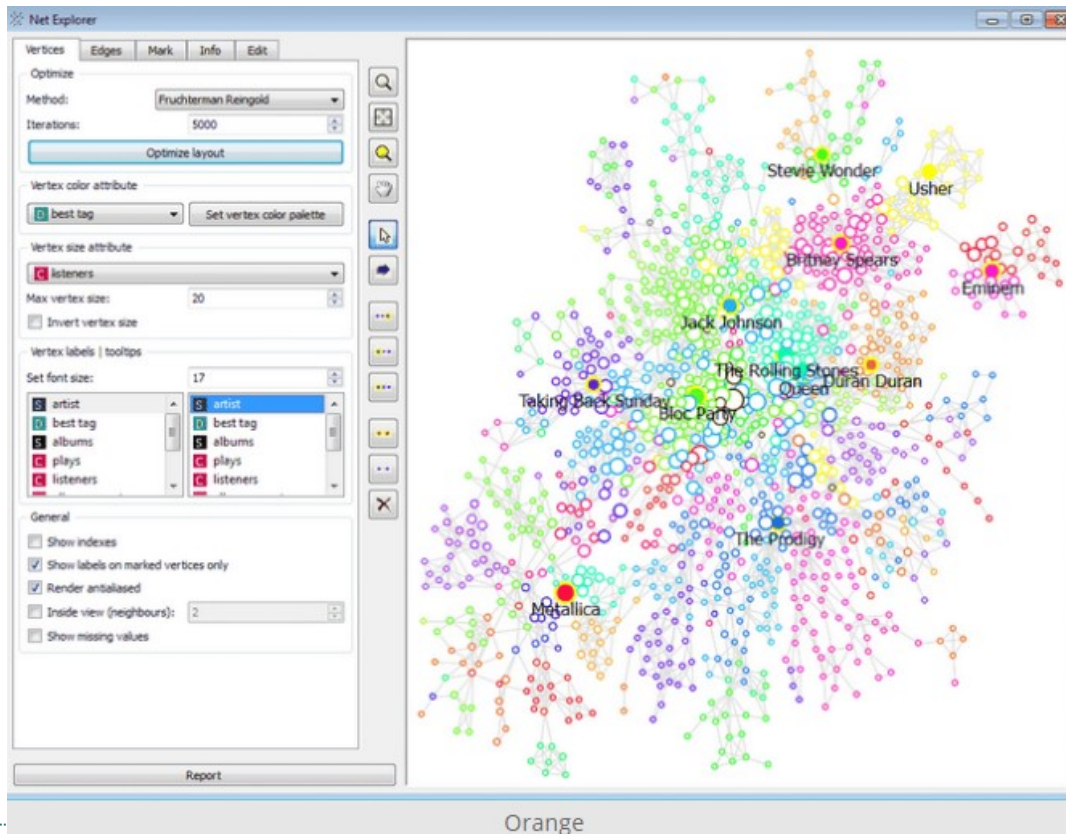
Message	Fixes	Location
Attribute filter does not match any attributes.	Select all attributes.	Nominal2Binomin...
Attribute filter does not match any attributes.	Select all attributes.	Nominal2Numeric...

The 'Support Vector Machine (LibSVM)' synopsis is also visible at the bottom right.

Python (Orange)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Aplikační oblasti pro dobývání znalostí

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Segmentace a klasifikace klientů banky (např. rozpoznání problémových nebo naopak vysoce bonitních klientů),
  - Predikce vývoje kursů akcií,
  - Predikce spotřeby elektrické energie,
  - Analýza příčin poruch v telekomunikačních sítích,
  - Analýza důvodů změny poskytovatele nějakých služeb (internet, mobilní telefony),
  - Segmentace a klasifikace klientů pojišťovny,
  - Určení příčin poruch automobilů,
  - Rozbor databáze pacientů v nemocnici,
  - **Rozpoznání činnosti uživatele pomocí senzorů z mobilního telefonu.**
-

Rozpoznání činnosti uživatele

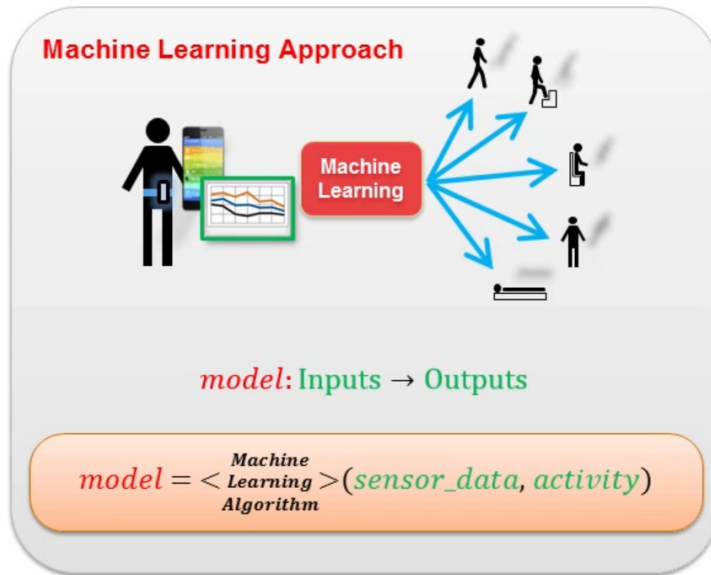
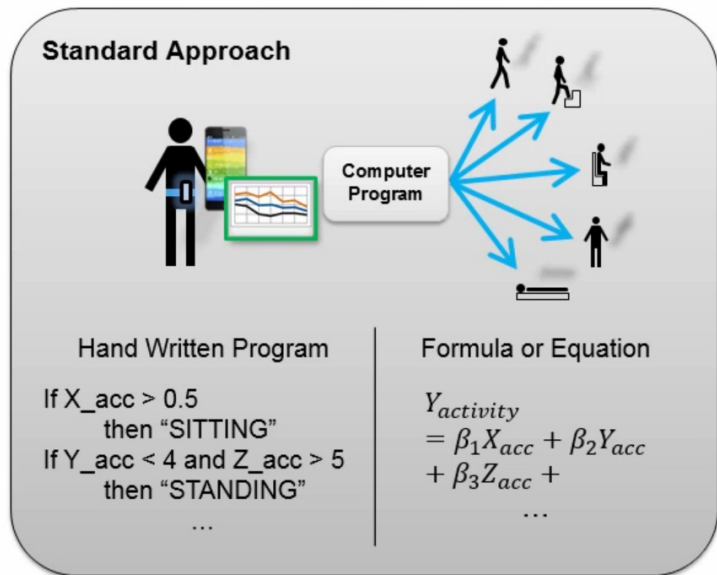

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Machine Learning

Machine learning uses **data** and produces a **program** to perform a **task**

Task: Human Activity Detection

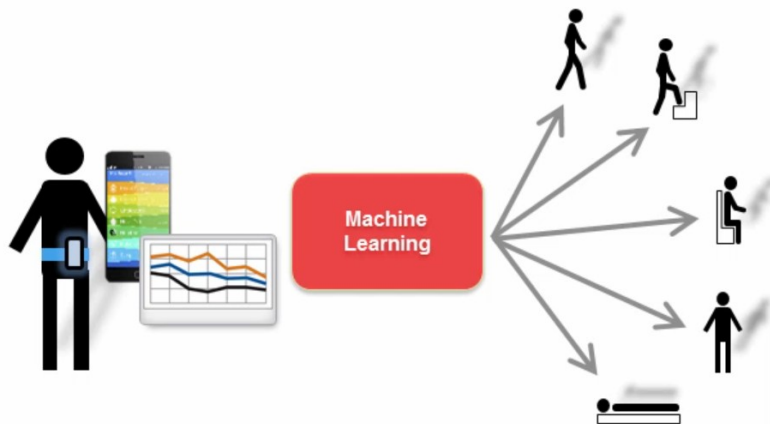

Rozpoznání činnosti uživatele

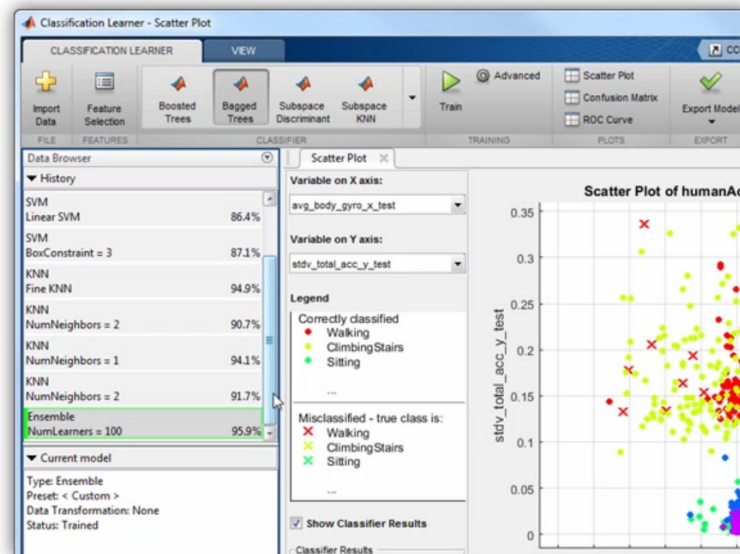
**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Example: Human Activity Learning Using Mobile Phone Data

Data:

- 3-axial Accelerometer data
- 3-axial Gyroscope data

Děkuji za pozornost

Některé snímky převzaty od:
prof. Ing. Petr Berka, CSc. berka@vse.cz